

SOCIALE FORHOLD
OG BESKÆFTIGELSE
Aarhus Kommune

Hjerneskadecentret

Center for rehabilitering af voksne med erhvervet hjerneskade

HJERNESKADECENTRET
Sociallægeinstitutionen, Aarhus Kommune

Tlf. 87 13 40 75 / hjerneskadecentret@aarhus.dk

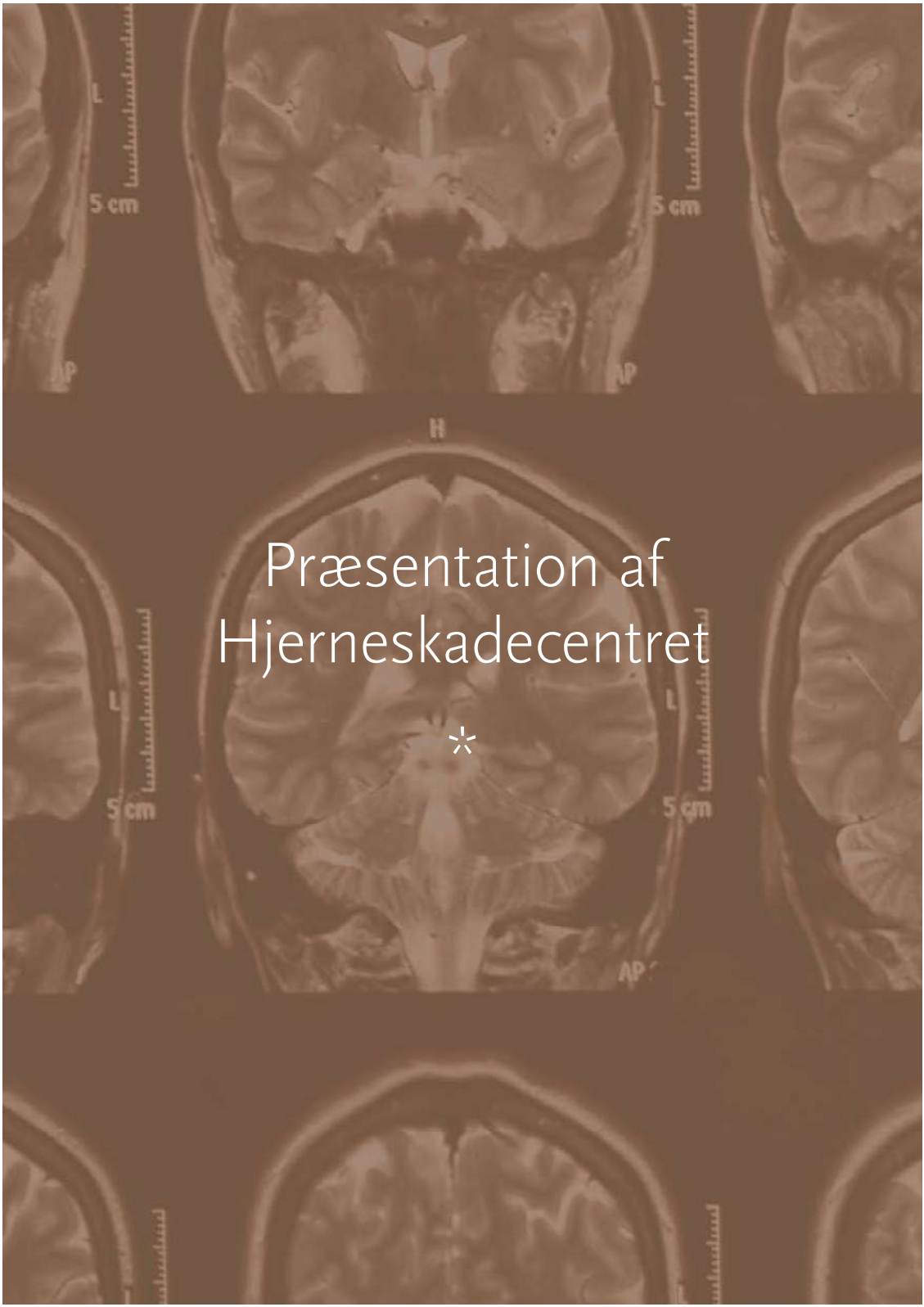
Evald Krogs Gade 3, 8000 Aarhus C

Mere information

www.aarhus.dk/hjerneskadecentret

Indhold

Præsentation af Hjerneskadecentret	4
Henvisning og visitation	6
Det intensive forløb	8
Det fleksible forløb.	10
Rådgivningsforløb	12
Læring og Udvikling.	14
Det arbejdsmarkedsrettede forløb	16
Øvrige ydelser ved Hjerneskadecentret	18

Præsentation af Hjerneskadecentret

*

Hjerneskadecentret er et højt specialiseret tilbud til voksne, som har pådraget sig en skade på hjernen i voksenalderen. I alle rehabiliteringsforløb indgår fysisk, kognitiv, følelsesmæssig og social rehabilitering. Der indgår også en løbende udvikling, afklaring og vurdering af funktionsevnen med et særligt fokus på arbejdsmarkedet.

Hjerneskadecentrets ansatte er højt neurofagligt kvalificerede inden for rehabilitering, neuropsykologi, ergoterapi, fysioterapi, antropologi og sagsbehandling.

Rehabiliteringsindsatsen kan foregå, når den hjerneskeramte er på sygedagpenge eller som led i et jobafklaringsforløb. Det kan desuden dreje sig om det primære element i et ressourceforløb eller i sammenhæng med andre behandlings- og arbejdsmarkedsrettede indsatser såvel som en støttende indsats, hvis den hjerneskeramte er i et fleksjob.

Hjerneskadecentret har gode erfaringer med – i samarbejde med den hjerneskeramte, virksomheder, uddannelsessteder, sagsbehandlere o.a. – at tilrettelægge og gennemføre rehabilitering, sådan at den hjerneskeramte kommer bedst muligt videre i sin tilværelse.

På Hjerneskadecentret får den hjerneskeramte mulighed for at erfaringsudveksle med andre hjerneskeramte, deltage i rehabiliteringsaktiviteter og prøve kræfter med arbejdsmarkedet/uddannelse. De pårørende bliver løbende inddraget i forløbet.

De forskellige forløb, såvel som øvrige specialydelser, er tilrettelagt under hensyntagen til, hvor store hjerneskefølgerne er.

Henvisning og visitation

Henvisning til Hjerneskadecentrets forløb foregår via Aarhus Kommunes Hjerneskadeteam, P.P. Ørums Gade 9-11, bygning 3D, 1. sal, 8000 Aarhus C, telefon 87 13 40 50.

Generelle kriterier for rehabiliteringsforløb

I Målgruppe

Målgruppen er karakteriseret ved personer, der har erhvervet sig en hjerneskade i voksenalderen, oftest som følge af hovedtraume, apopleksi (hjerneblødning/blodprop i hjernen), anoksi (iltmangel, f.eks. efter hjertestop), infektioner og tumorer, og som har behov for, og skønnes at kunne profitere af et rehabiliteringsforløb.

Den erhvervede hjerneskade skal være objektivt verificeret eller, som et minimum, sandsynliggjort via undersøgelser.

II Henvisningskriterier

Alder	Fra 18 år ved indskrivningstidspunktet.
Motivation	Motivation for rehabilitering er en forudsætning, omend manglende sygdomsindsigt og deraf følgende manglende motivation, kan være rehabiliteringsindikation.
Mobilitet	Skal kunne klare transport sv.t. et ambulansforløb. Skal selv kunne klare toiletbesøg, omklædning og personlig hygiejne.
Kommunikation	Skal have en vis sproglig kompetence og kunne forstå og tale dansk sv.t. almindelig samtale.
Udholdenhed	Tilstrækkelig energi til at klare både transport og rehabiliteringsaktiviteter.

Rehabiliteringstilbuddet omfatter ikke hjerneskaderamte med fremadskridende hjernesygdom, behandlingskrævende psykiske symptomer, misbrug, truende eller voldelig adfærd og svær somatisk sygdom.

III Samlet afvejning

Endelig visitation foretages på baggrund af en samlet afvejning i forhold til den enkelte persons behov samt i forhold til Hjerneskadecentrets samlede faglighed, personaleresourcer mv.

Transport

Den hjerneskaderamte forventes som udgangspunkt at transportere sig selv. For hjerneskaderamte med betydelig nedsat funktionsevne kan der være behov for bevilling af særlig støtte hertil.

Øvrige kommuner

For hjerneskaderamte bosiddende i andre kommuner end Aarhus Kommune sker henvisningen direkte til Hjerneskadecentret.

Det intensive forløb

Målgruppe

Målgruppen er voksne med middelsvære følgerikninger efter erhvervet hjerneskade med behov for en specialiseret neurofaglig indsats. Der vil typisk være tale om komplekse følgerikninger i form af betydelige funktionsnedsættelser af væsentlig betydning for flere delområder af tænkningen og/eller følelseslivet.

Det intensive forløb er tilrettelagt iht. Vejledning og opkvalificering LAB § 32 stk. 1, nr. 2.

Mål

- At den hjerneskaderamte via multidisciplinær rehabilitering udvikler sine kognitive, adfærdsmæssige og fysiske funktioner
- Rehabiliteringsforløbet skal understøtte tilbagevenden til arbejdsmarkedet eller uddannelse og til en, så vidt mulig, aktiv dagligdag, idet forløbet er rettet mod arbejdsmarkedet/uddannelse. En opstart på virksomhedspraktik/uddannelse vil typisk ske i forlængelse af forløbet på Hjerneskadecentret

Hovedlinjer i forløb

Ved opstart er der fokus på udredning og beskrivelse af funktionsevnen via neuropsykologisk undersøgelse, evt. suppleret med fysio- og ergoterapeutisk screening, med det formål, at udarbejde et samlet billede af symptomer, adfærd og specifikke funktionsnedsættelser som de kommer til udtryk i dagligdagen.

Der tilknyttes en gennemgående kontaktperson, som sammen med den hjerneskaderamte tilrettelægger rehabiliteringsaktiviteter, der matcher den enkeltes rehabiliteringsbehov. Der afholdes jævnligt kontaktpersonsamtaler, hvor der arbejdes med specifikke mål for rehabiliteringen og, hvor relevante emner, som f.eks. ændret rolle og færdigheder i arbejdslivet, behandles.

Under rehabiliteringsaktiviteterne arbejdes i grupper med udvikling af kognitive funktioner og tilegnelse af kompensationsstrategier. Undervejs arbejdes desuden med konkretisering af fremtidsplaner. Mod slutningen af forløbet træffes håndgribelige aftaler om f.eks. virksomhedspraktik, uddannelse eller anden afklaring af funktionsevnen i forhold til arbejdsmarkedet.

Efter 6 måneders rehabilitering følges forløbet op af en virksomhedspraktik eller et uddannelsesforløb. I opfølgningen støttes den hjerneskaderamte af kontaktpersonen over en periode på 6-12 mdr. med henblik på udvikling og afklaring af arbejdsmarkeds- eller uddannelsesrettede ressourcer. Med en trinvis tilrettelagt indsats sikres fastholdelse af tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse. Konkrete tiltag i form af graderet arbejdstid og tilpassede opgaver samt inddragelse af tillærte teknikker er eksempler herpå.

Samarbejdspartnere

- Regelmæssige møder og kontakter med arbejdsplads/uddannelsesinstitution, herunder rådgivning og vejledning om hjerneskadefølgernes betydning for den hjerneskaderamtes funktionsevne
 - Samarbejde med jobkonsulent/virksomhedskonsulent eller fastholdelseskonsulent
 - Samarbejde med hjemmevejleder/bostøtte
 - Inddragelse af partner/øvrige pårørende.
- Efter behov tilbydes rådgivning og støtte i form af par- og/eller familiesamtaler

Dokumentation og anbefalinger

Ved afslutningen af det samlede forløb afholdes typisk en tilbagemeldingssamtale med deltagelse af relevante samarbejdspartnere.

Rehabiliteringsforløbet og erfaringerne fra virksomhedspraktikken/uddannelsesforløbet sammenfattes i et skriftligt afslutningsnotat. Den hjerneskaderamtes funktionsevne, arbejds- og/eller uddannelsesmæssige udfordringer og ressourcer beskrives samtidig med at der gives klare anbefalinger og anvisninger på fremtidsmuligheder.

Det fleksible forløb

Målgruppe

Målgruppen er voksne med lettere følgevirkninger efter erhvervet hjerneskade, som har behov for en specialiseret neurofaglig indsats. Hjerneskaderamte med lettere følgevirkninger er typisk karakteriseret ved at have et godt udviklingspotentiale, men som kan opleve, at følgevirkningerne er en barriere for at indgå på arbejdsmarkedet/uddannelse på samme måde som tidligere.

Det fleksible forløb er tilrettelagt iht. Vejledning og opkvalificering LAB § 32, stk. 1, nr. 2.

Mål

- At den hjerneskaderamte via multidisciplinær rehabilitering udvikler sine kognitive og adfærdsmæssige funktioner
- Rehabiliteringsforløbet skal understøtte tilbagevenden til arbejdsmarkedet eller uddannelse, idet forløbet er rettet mod arbejdsmarkedet/uddannelse. Arbejdsfastholdelse/virksomhedspraktik/uddannelse vil typisk foregå sideløbende med forløbet på Hjerneskadecentret

Hovedlinjer i forløbet

Ved opstart er der fokus på udredning og beskrivelse af funktionsevnen via neuropsykologisk undersøgelse, evt. suppleret med fysio- og ergoterapeutisk screening, med det formål, at udarbejde et samlet billede af symptomer, adfærd og specifikke funktionsnedsættelser som de kommer til udtryk i dagligdagen.

Der tilknyttes en gennemgående kontaktperson, som sammen med den hjerneskaderamte tilrettelægger rehabiliteringsaktiviteter, der matcher den enkeltes rehabiliteringsbehov. Rehabiliteringsaktiviteterne på Hjerneskadecentret tilpasses således, at de kan foregå sideløbende med virksomhedspraktik/uddannelse og efter øvrige individuelle hensyn.

Der afholdes jævnligt kontaktpersonsamtaler, hvor der arbejdes med specifikke mål for rehabiliteringen og, hvor relevante emner, som f.eks. ændret rolle og færdigheder i arbejdslivet, behandles.

Under rehabiliteringsaktiviteterne arbejdes der i grupper med udvikling af kognitive funktioner og tilegnelse af kompensationsstrategier.

Efter 6 måneder følges forløbet op af en udvidelse af virksomhedspraktikken/uddannelsesforløbet. I opfølgningen støttes den hjerneskaderamte af kontaktpersonen over en periode på 6 måneder med henblik på udvikling og afklaring af arbejdsmarkeds- eller uddannelsesrettede ressourcer. Med en trinvis tilrettelagt indsats sikres fastholdelse af tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse. Konkrete tiltag i form af gradueret arbejdstid og tilpassede opgaver samt inddragelse af tillærte teknikker er eksempler herpå.

Samarbejdspartnere

- Regelmæssige møder og kontakter med arbejdsplads/uddannelsesinstitution, herunder rådgivning og vejledning om hjerneskadefølgernes betydning for den hjerneskaderamtes funktionsevne
- Samarbejde med jobkonsulent/virksomhedskonsulent eller fastholdelseskonsulent
- Samarbejde med hjemmevejleder/bostøtte
- Inddragelse af partner/øvrige pårørende. Efter behov tilbydes rådgivning og støtte i form af par-og/eller familiesamtaler

Dokumentation og anbefalinger

Ved afslutningen af det samlede forløb afholdes typisk en tilbagemeldingssamtale med deltagelse af relevante samarbejdspartnere.

Rehabiliteringsforløbet og erfaringerne fra virksomhedspraktikken/uddannelsesforløbet sammenfattes i et skriftligt afslutningsnotat. Den hjerneskaderamtes funktionsevne, arbejds- og/eller uddannelsesmæssige udfordringer og ressourcer beskrives samtidig med at der gives klare anbefalinger og anvisninger på fremtidsmuligheder.

Rådgivningsforløb

Målgruppe

Målgruppen er voksne med diskrete/lettere følgevirkninger efter erhvervet hjerneskade, som har behov for specialiseret neurofaglig rådgivning for bedst mulig genoptagelse af arbejde, uddannelse og dagligdag. Den hjerneskaderamte er kendetegnet ved at have et godt refleksionsniveau og er i stand til at omsætte rådgivning/vejledning i dagligdagen.

Forløbet er baseret på et individuelt samtaleforløb.

Rådgivningsforløb er tilrettelagt iht. Vejledning og opkvalificering LAB § 32, stk. 1, nr. 2.

Mål

- At den hjerneskaderamte kan komme til at fungere tæt på tidligere funktionsniveau arbejds- og uddannelsesmæssigt og i dagligdagen
- At den hjerneskaderamte bliver klar over, hvilke følger hjerneskaden har forårsaget, og bliver i stand til at kompensere bedst muligt herfor

Hovedlinjer i forløbet

Ved forløbsstart tilknyttes der en kontaktperson, som vil være gennemgående. Der vil jævnligt være samtaler over en periode på 6 måneder.

Indledningsvis klarlægges det, hvilke følgevirkninger der er opstået i forhold til tænkningen, mulige udtrætningsproblematikker, det følelsesmæssige, det sociale samt eventuelle fysiske følger.

Der formidles viden om hjerneskadefølger og der indkredses relevante kompenserende strategier. Disse drøftes indgående og søges implementeret i dagligdagen i både den hjemlige og i den arbejds-/uddannelsesmæssige sfære.

Samarbejdspartnere undervejs

- Der samarbejdes i den enkelte sag, hvis relevant, med sagsbehandler/jobkonsulent, virksomhedskonsulent eller fastholdelseskonsulent. Evt. afholdes samarbejds møde undervejs
- Hvis det er relevant, kan der holdes møde på den hjerneskaderamtes arbejdsplads
- Efter behov kan der holdes fællessamtale med nærmeste pårørende

Dokumentation og anbefaling

Ved afrundingen af rådgivningsforløbet udarbejdes et afslutningsnotat til relevante instanser. De identificerede følger, kompenserede strategier og handlemuligheder efter hjerneskaden beskrives. Der gives anbefalinger med henblik på at den hjerneskaderamte kan udnytte sit arbejds-/uddannelsesmæssige potentiale.

Læring og Udvikling

*

Målgruppe

Målgruppen er voksne med erhvervet hjerneskade, som har behov for at genvinde en så aktiv tilværelse som muligt og for hvem arbejdslivet ikke nødvendigvis er det centrale. Man skal være fysisk selvhjulpne og i stand til at indgå i et holdbaseret forløb.

Læring og Udvikling er tilrettelagt iht. Lov om Social Service § 85.

Mål

- Målet med forløbet er, at man gennem holdbaserede aktiviteter får viden og færdigheder, der styrker funktionen i dagligdagen og stimulerer evnen til et aktivt, selvstændigt og meningsfuldt liv.

Hovedlinjer i forløbet

Læring og Udvikling er et 20 ugers forløb, hvor man gennem undervisning, træning og aktiviteter udvikler sin viden om typiske følgevirkninger efter hjerneskade, lærer hjælpsomme metoder, og får støtte til at opsøge relevante aktiviteter og sociale fællesskaber med henblik på videre trivsel og udvikling.

Deltagerne får mulighed for at udveksle erfaringer med andre i lignende situation og gennem træning og aktiviteter at stifte bekendtskab med hjælpsomme metoder. Underviserne faciliterer også gruppediskussioner om emner som mestrings af nedsat funktion efter erhvervet hjerneskade, energiforvaltning, roller, identitet, accept og nye handlemuligheder, samt fysisk træning og sund levevis. Dette med henblik på at deltagerne bliver rustet til at finde sine ståsteder og efter forløbet være så aktive som muligt.

Samarbejdspartnere undervejs

- Bostøtte/hjemmevejleder
- Jobcenter
- Brugerforeninger, herunder Hjerneskadeforeningen, oplysningsforbund m.fl.

Dokumentation og anbefaling

Ved afrunding af forløbet udarbejdes et afslutningsnotat med en kort beskrivelse af forløbet samt anbefalinger for strategier for fremtiden. Afslutningsnotatet sendes til relevante instanser.

A photograph of three people sitting and talking, overlaid with a blue tint. The image shows a woman on the right with glasses, and two other people on the left, all appearing to be in a meeting or discussion.

Det arbejdsmarkedsrettede grundforløb

*

Målgruppe

Målgruppen er voksne med erhvervet hjerneskade i Region Midtjylland, der har brug for en neuropsykologisk udredning og en tværfaglig beskrivelse af funktionsevnen.

Det arbejdsmarkedsrettede grundforløb er tilrettelagt iht. Lov om Vejledning og opkvalificering LAB § 32, stk. 1, nr. 2.

Mål

- At beskrive den hjerneskaderamtes funktionsevne og give konkrete forslag til at planlægge og optimere tilbagevenden til arbejdsmarkedet/uddannelse

Hovedlinjer i forløbet

Forløbet er et individuelt tilrettelagt tværfagligt udredningsforløb på 4 uger, hvor der fokuseres på at afklare, hvad der skal til for at planlægge og optimere tilbagevenden til arbejdsliv, uddannelse eller iværksættelse af virksomhedspraktik. Dette foregår ved hjælp af udredninger:

- Neuropsykologisk udredning
- Ergoterapeutisk/fysioterapeutisk screening

Den hjerneskaderamte vil i forløbet deltage i fysiske og kognitive gruppeaktiviteter samt have individuelle samtaler med henblik på at håndtere følgevirkningerne efter hjerneskaden.

Hjerneskadecentret indhenter relevante sagsakter for at opnå et solidt vidensgrundlag, inden forløbet går i gang, så både udredning og anbefalinger kan blive så præcise så muligt.

Fremmøde på Hjerneskadecentret tilrettelægges således, at der tages maximalt hensyn til den hjerneskaderamtes behov. Det betyder, at hvert enkelt forløb er helt unikt og tilrettelægges efter aftale med rekvirenten og den hjerneskaderamte.

Samarbejdspartnere undervejs

- Job-, virksomheds- og fastholdelseskonsulenter
- Pårørende
- Bostøtte
- Arbejdsgivere

Dokumentation og anbefaling

Forløbet afsluttes med et overleveringsmøde med deltagelse af den hjerneskaderamte, jobkonsulent og andre relevante personer. Der vil foreligge dokumentation i form af en neuropsykologisk undersøgelse og et afslutningsnotat, der beskriver funktionsevnen. Notatet vil indeholde konkrete forslag til, hvordan Jobcentret kan arbejde videre med en arbejdsmarkedsrettet indsats.

Øvrige ydelser ved
Hjerneskadecentret

*

Hjerneskadecentret tilbyder udover de mere faste forløb også:

- Støttende og udviklende samtaler til hjerneskeramte, som fortsat har behov for hjælpsomme strategier i dagligdagen, i arbejdslivet og ved uddannelsesforløb
- Støttende og udviklende samtaler til pårørende
- Forsamtale – på baggrund af sagsakter og samtale med den hjerneskeramte og nærmeste pårørende anbefales indsatsmuligheder og der stilles forslag til handleplan. Såfremt rekvirenten ønsker det, kan det vurderes, om der eksisterer yderligere relevante indsatser ved Hjerneskadecentret.

Hjerneskadecentret tilbyder ydelser til professionelle, herunder sagsbehandlere, job-, virksomheds- og fastholdelseskonsulenter, hjerneskekoordinatorer, personalegrupper samt virksomheder.

Hjerneskadecentret tilbyder en række konsulenttydelser, som kan sammensættes efter behov.

Ydelserne kan sammensættes indenfor bl.a.:

- Konsultation – rådgivning
- Supervision – bl.a. til personalegrupper, som er i kontakt med voksne med erhvervet hjerneskade
- Undervisning – dette kan være ved behov for viden om hjernens opbygning, funktion eller specifikke skadesfølger, f.eks. personalegrupper, der arbejder med hjerneskeramte eller afdelinger på arbejdspladser, hvor den hjerneskeramte er ansat
- Neuropsykologiske undersøgelser og andre specialydelser

For nærmere information, tilrettelæggelse og pris, kan der rettes henvendelse til Hjerneskadecentret.

